

Referat fra møte i Sikkerhetsforum 26.11.14

Versjon: 28.01.14

1. Velkommen, godkjenning av agenda, godkjenning av referat

Sikkerhetsforums direktør Anne Myhrvold ønsket velkommen til møtet. Agenda ble godkjent. Møtereferatet, som ligger ute på nettstedet, ble også formelt godkjent.

Det ble minnet om Einar Ellingsen som døde så brått. Vi har satt stor pris på ham i Regelverksforum og i Sikkerhetsforum. En stødig og god mann har gått bort.

Det ble ønsket velkommen til to nye medlemmer i Sikkerhetsforum: Øystein Håland; Statoil og Frode Alvheim; Fagforbundet for Industri og Energi (IE).

Dagens hovedtema; risikostyring, ble presentert. Hva er det vi vet, og hva ønsker Sikkerhetsforum å jobbe videre med?

2. Prinsipper for risikostyring. Risikostyring, forskrifter og standarder.

Risikostyring. Bjørnar Heide, Petroleumstilsynet innledet ([lenke](#) til PP presentasjon).

Risikostyring er fundamentalt for regelverksutvikling og tilsyn. Vi har et funksjonelt regelverk hvor næringen kan velge optimale løsninger. Petroleumstilsynet har satt i gang et arbeid om videreutvikling av risikostyringsprinsipper og i denne sammenhengen bl. a vurdert; funn fra tilsynsaktiviteter, Rammeforskriften § 11, Engen rapporten, forventinger til industrien, og Macondo oppfølgingen.

Med dette utgangspunktet har Petroleumstilsynet konkludert at det er behov for å tydeliggjøre forventningene til risikostyring, basert på regelverk og standarder. Petroleumstilsynet vil også gi ut et notat om risikostyring. Petroleumstilsynet ønsker dialog med partene ved næringen, arbeidstakerne, fagfolk eksternt og internt. Petroleumstilsynets mål er å bidra til en god prosess slik at vi får en revitalisering av risikostyringen.

Det ble stilt spørsmål om risikobegrepet? Torleif Husebø, Petroleumstilsynet, svarte at den nye definisjonen går mer i retning av at risiko knyttes til usikkerhet og konsekvenser av virksomheten. Denne tilnærmingen har mye til felles med ISO-, og Norsk olje og gass sin tilnærming.

Norsk olje og gass v/Knut Thorvaldsen, Bodil Krohn og Terje Aven. Norsk olje og gass har startet et arbeid innen risikostyring og ga status.

Terje Aven. Ny risikotenking – "sorte svaner" ([PP-presentasjon](#))

Prosjektet ser på hvordan vi bedre kan ta inn over oss at uforutsette og overraskende hendelser kan skje. Kunnskap og usikkerhet er viktige aspekter av risiko. Dette innebærer forbedrede måter å se risiko på i sammenheng med kunnskapsoppbygging, erfaringsoverføring og læring. Ved å justere og tydeliggjøre prinsipper og metoder er det et potensial for forbedringer når det gjelder risikoforståelse, -analyser og -styring. Vi er som for alle områder innen HMS opptatt av utvikling og kontinuerlig forbedring. Prosjektet er et ledd i arbeidet for å redusere risiko for storulykker gjennom kunnskap- og kompetansebygging, erfaringsoverføring og læring. Prosjektrapport er under utarbeidelse. Rapporten er todelt. Første del handler om grunnleggende begreper, prinsipper og konsepter. Mens den andre delen fokuserer mer på betydningen av den nye tenkningen på risikoanalyse og -styring hvor det vises til bl.a. til casestudier og eksempler.

Norsk olje og gass viste så en film om risikovurdering ved tur til Kjeragbolten. Det ble også vist et animert kort foredrag om «Sorte svaner». I løpet av våren og høsten 2015 vil det blir arrangert arbeidsseminarer som tar for seg ulike tema. Tema for det første arbeidsseminar som blir arrangert, den 4. mars er; En ny definisjonen av risiko; hva innebærer det i praksis? Det andre arbeidsseminaret blir satt opp, den 14. april med tema; Kvantitative risikovurderinger (QRA), i et nytt perspektiv. Mer informasjon vil etter hvert bli tilgjengelig på Norsk olje og gass' nettsider.

Diskusjon/Ordskifte

Sikkerhetsforums medlemmer var meget positive til det som ble presentert. Det er viktig med et større perspektiv på risiko og risikostyring. Film, animasjon og presentasjoner ble godt mottatt. Det er et stort fremskritt å få fram usikkerhet og kunnskapsgrunnlaget. Teorier og metoder må videreutvikles for å avdekke usikkerhet og for å klargjøre kunnskapsgrunnlaget. Det forberedes også en film/skribling om «sikker jobb analyse» (SJA). Filmene, animasjoner og rapport vil bli gjort tilgjengelige på sikt.

Invitasjon om arbeidsseminar ny risikotenking sendes HSE nettverk samt partene i Sikkerhetsforum.

Noen spesifikke kommentarer

- Vi trenger også case som viser arbeidsmiljørisiko.
- Det jobbes med ny risikoforståelse på mange nivå. Norsk olje og gass jobber på sektornivå. På selskapsnivå må denne tilnærmingen også bli brukt. De som faktiske utfører jobbene offshore må involveres. Selskapene må være i førersetet.
- Mange storulykker starter i det små. Rutinejobber er viktig. På selskapsnivå kan det f.eks. være frivillig å skrive ned erfaringer om bruk av «Sikker jobb analyser». Her er det varierende praksis. Få dokumenterer erfaringene.
- Det er faglige uenighet om metaforen «sort svane» er velegnet.

Sikkerhetsforums leder takket for alle gode presentasjoner og innspill. Dette er et sentralt tema for Sikkerhetsforum som vi kommer tilbake til.

3. Godkjenning av Sikkerhetsforums møteplan og temaliste for 2015

Sikkerhetsforums møteplan, basert på innspill fra medlemmene, ble fastlagt i møtet.

Tema for hvert enkelt møte ble diskutert. Vedlegg 2 til dette referatet, inneholder Petroleumstilsynets konklusjoner på denne diskusjonen.

Andre tema som også vil dekkes i 2015:

- Dykking (ref brev fra ASD)
- Læring fra hendelser (kobling til Sfs)
- Analyser av antatte konsekvenser, kostnader og nyttegevinster av HMS-krav og -tiltak i petroleumsvirksomheten (ASD-prosjekt)
- Bruk av norsk språk
- Fallende gjenstander
- Plugging av brønner
- Etc.

4. Sikkerhetsforums årskonferanse. Status Programkomiteens arbeid.

Programkomiteen består av: Halvor Erikstein; SAFE, Nina Tveita; Norsk olje og gass, Tore Hurlen; Norsk Industri, Ali Reza Tirna; LO og Gudmund Rydning, faglig sekretær Sikkerhetsforum, Petroleumstilsynet.

Tid for konferansen blir tirsdag 9 juni på Clarion Hotell, Stavanger.

Komiteen er nå inne i en brainstormingsfase. Alle medlemmene i Sikkerhetsforum oppfordres til å spille inn forslag til tema, foredragsholdere etc. Overordnet program må foreligge 5. februar til møte i Sikkerhetsforum.

Det vil i tillegg til programkomiteen bli trukket på interne ressurser i Ptil (Media og Samfunnskontakt), samt administrativ støtte. Årets konferansier blir, som i fjor, Øyvind Midttun og Eileen Brundtland.

Det er ennå ikke konkludert med hovedtema, men risiko og endringsprosesser er nevnt av flere.

Ordsifte/ aktuelle tema:

HMS i Nordområdene

Krisehåndtering, for eksempel «Plukke opp båtflyktninger i Middelhavet». Det er alltid sterkt å få noen sannhetsvitner som har vært med på dette. Det er også laget en god film om temaet.

EU- direktivet om Safety. EU offshore Authority Group.

Alle snakker nå om kutt og nedskjæringer. Vi trenger en status midt i 2015 på reelle tall. Hva har faktisk skjedd? Det er også interessant å se på konsekvenser på flere nivå. Individnivå og psykologien ved nedskjæringer kan være et tema. Ledere får ubehagelige jobber. Hva gjør nedbemanning med de involverte? Hva skjer med de som mister jobben?

Vi kan koble den norske modellen til dette. Fungerer trepartssamarbeidet ved nedskjæringer?

«Sikker senfase» blir en hovedprioritering for petroleumstilsynet i 2015. En bolk på konferansen kan knyttes til dette. Risiko. Vedlikehold.

Risiko knyttet til nedbemanning.

Scenarioarbeid: De fire ulike scenariene. Ulike utviklingsbaner. Gjenoppfriske scenariearbeidet fra 2003.

Verneombudene blir presset uansett om det er høy aktivitet eller nedskjæringer. Ivaretagelsen av verneombudene, deres erfaringer og utfordringer, kan være et tema.

Kanskje en åpen post for dagsaktuelle ting. Vi må finne vår vinkling.

Dette er Sikkerhetsforums årskonferanse. Det er Sikkerhetsforums hovedprioriteringer som bør være de sentrale tema.

5. Dykking – partssammensatt gruppe. Bakgrunn. Forslag

Sikkerhetsforums leder innledet med at Arbeids- og Sosialdepartementet (ASD) ønsker en vurdering av dykkernes arbeidssituasjon. Sist det ble gitt en status på dette området var i 2005, da en partssammensatt arbeidsgruppe lagte en omforent status. Rapporten ble vedlagt St.Meld. nr. 12 (2006-07).

Olav Hauso, Petroleumstilsynet, ([PP-presentasjon](#)) Dykking

STAMI har laget spørreskjema for kartlegging av hele dykkemannskapet. Vi foreslår at det nedsettes en partssammensatt gruppe for å gjennomføre en arbeidsmiljøundersøkelse som basis for en statusrapport. Arbeidsgruppen må velge en utførende part som har tillit.

Arbeidsgruppen må gjøre en jobb for å få aktiv deltakelse fra et representativt utvalg fra

mannskapet på flere dykkeskip og minst to skift på hvert skip. Tidsplan for gjennomføring av kartleggingen foreslås til sommer 2015.

Norsk olje og gass: Vi er ikke innstilt på å gå inn i en slik arbeidsgruppe. Den enkelte arbeidsgiver bør være kontakt flaten.

SAFE: Det er veldig positivt at dette arbeidet settes i gang særlig det at hele mannskapet blir involvert.

Metoderapporten fra STAMI inneholder forslag til spørsmål. Arbeidsgruppen må vurdere disse. Det er ikke sikkert at det er enkelt å endre spørsmålene. Det er lagt ned mye arbeid i å validere spørsmålene.

Sikkerhetsforums leder: Jeg merker meg Norsk olje og gass sin kommentar og vil derfor vurdere tilnærming og kommer tilbake til denne saken.

STAMI-rapporten vil bli vedlagt møterefateratet.

6. Vedlikehold. Etterslep på HMS kritisk utstyr. RNNP-data.

Mohammad Afzal, Fellesforbundet: Det er påvist et etterslep på vedlikehold. RNNP data dokumenterer dette. Er det etterslep på HMS kritisk utstyr? Vil dette etterslepet øke nå med nedbemanning og innsparinger? Er det flere som deler vår bekymring?

Ole Jørgen Melleby; Petroleumsstilsynet: Jeg viser til gårsdagens dialogmøte hvor dette tema ble behandlet. Petroleumsstilsynet har en ny hovedprioritering for 2015 «Sikker senfase», vedlikehold vil bli en viktig del av denne hovedprioriteringen. Vi tar utgangspunkt i merket og klassifisert utstyr. Tagging og klassifisering av utstyr er en viktig parameter. Vi ser på forebyggende vedlikehold, samt utestående korrigerende vedlikehold og vedlikehold på sikkerhetskritisk utstyr.

Semsudin Leto; Petroleumsstilsynet har alltid brukt mye ressurser på dette området. Vi kommer til å jobbe systematisk videre med styring av vedlikehold i petroleumsvirksomheten. Det må foreligge en samlet vurdering av vedlikeholdet på hver enkelt innretning, totaliteten må også vurderes.

Diskusjon:

Norsk olje og gass v/Øystein Haaland: Statoil har ikke etterslep på sikkerhetskritisk utstyr. Statoil har meget god kontroll. Statoil har imidlertid en ryddejobb å gjøre for å få vedlikeholdssystemene oppdatert. Det er lagt for mange jobber inn i databasene. Vi må kritikalitetsvurdere innholdet i databasene bedre. Vi må rydde i databasene for å kunne organisere og prioritere vedlikeholdet skikkelig.

Norsk Industri (KIS): Det er noe paradoksalt her. Vi har frem til i vår vært bekymret for kapasitet og kompetanse, og nå utsettes store deler av vedlikeholdet, som igjen fører til oppsigelser i bransjen. Nå har vi faktisk kapasitet til å ta unna etterslepet, og man vil med dette opprettholde oppbygget kapasitet og kompetanse. Jo lenger du utsetter korrosjonsutfordringer, jo større blir jobben og kostnadene blir høyere per kvadratmeter jo lenger den utsettes.

Norsk olje og gass: Vi må prøve å finne et "riktig" nivå på vedlikeholdet som gir kontinuerlige oppdrag og aktivitet. Vi kjenner godt til at ISO bransjen ikke har hatt god nok forutsigbarhet, og ofte er de første som blir sendt i land når det er for få sengeplasser. Dette ønsker vi å gjøre noe med sånn at denne bransjen får bedre forutsigbarhet, og dermed bedre rammebetingelser.

Petroleumsstilsynet: Styring av vedlikehold er fortsatt en prioritert oppgave. Mengden utestående vedlikehold varierer og ser noen steder ut til å være meget omfattende. De

endringene som skjer nå i næringen kan få store konsekvenser de neste 10 årene. Jo lenger en venter med vedlikehold, jo større blir utfordringene. Petroleumstilsynet har vært i møter med britiske myndigheter. Det er nå ca 60% regularitet ved haleproduksjon på UK sokkel. Dette er dyrt og det skyldes for lite forebyggende vedlikehold. Her kan vi lære av britene som er villige til å dele sine erfaringer. Britene har gjort prioriteringer de angrep på i dag.

Norsk Industri (KIS): Operatørselskapene ønsker å legge til rette for at ISO bransjen får større forutsigbarhet. Kan jeg melde dette tilbake til mine medlemsbedrifter?

Norsk olje og gass: Ja, vi kommer til å kjøre innretningene hardt på dette. Vi har også nettopp vært i Aberdeen og delt erfaringer og det var stor åpenhet om hva de hadde gjort feil. Så her er fastsetting av optimale tidsrammer for vedlikehold viktig og vil få store konsekvenser.

Fagforbundet for Industri og Energi: Dette er den norske dialogen. Vi er glad for de avklaringer som er gitt og for at Petroleumstilsynet har et konstruktivt press på bransjen her. Mengden er i seg selv en utfordring. Det er viktig med trepartsdialog på dette tema.

Sikkerhetsforums leder: God konklusjon. Vi kommer tilbake til styring av vedlikehold.

7. Hendelser, Petroleumstilsynet v/Rune Solheim

PP-presentasjon.

West Navigator. Fallende gjenstand 15.03.14. Mulige årsaker: Utmatting på verktøy? Feil legering på materialer? Mangelfullt vedlikehold? Manglende sporbarhet på materialer?

Veslefrikk B 14.05.14. Lårbeinbrudd ved truckkjøring. Samtidige operasjoner, manglende kommunikasjons, truck fører rygget uten å sjekke hva som var bak. Det er samme krav til trucker offshore, vedrørende lyd og lys ved rygging som det er på land, jfr maskinforskriften.

Valemon kranhendelse 28.09.14. Dybdestudie. Ptil mener manglende opplæring er et hovedpoeng. De andre forholdene kan relateres til dette. Interessant rapport. Mange barrierebrudd. Grenseflater prosjekt – drift, vedlikehold, grensebryter, etc. Petroleumstilsynet vil påse at operatør formidler erfaringene til leverandøren.

8. Trening i bruk av redningsstrømpe og livbåt

Lederne v/ Wilhelm Magne Austevoll: Vi mener det ikke blir gitt god nok opplæring til livbåtførere på enkelte innretninger. Det er ikke klart hvordan reglene vedrørende trening skal praktiseres. Hva menes med følgende formulering: «Opplæring bør gjennomføres på lik eller tilsvarende livbåt som brukes offshore». Hva menes med «lik eller tilnærmet lik»?

Rune Solheim, Petroleumstilsynet: Denne saken har også vært oppe i Regelverksforum. Det er gitt en egen presentasjon av denne saken der. Det kan se ut til at formidlingen av hva som ble presentert i Regelverksforum ikke har vært fullstendig og tilstrekkelig presis. Skal opplæringen være nyttig så må den være praktisk. Livbåtførerne må få nødvendig opplæring for å kunne håndtere sikker evakuering på den enkelte innretning. Aktivitetsforskriften er relevant, samt innretningsspesifikk opplæring på utstyret offshore.

Lederne: Trening på redningsstrømpe. Vi venter fortsatt på avklaringer. I NSOB foregår det ikke trepartssamarbeid. Vi ber om at Petroleumstilsynet tar saken.

Petroleumstilsynet v/Rune Solheim: Vi mener krav til opplæring er beskrevet i S-002, som innebærer retrening hvert fjerde år. Denne treningen skal også gis livbåtmannskap i sin grunnleggende utdanning. Kursplanene til Norsk olje og gass dekker dette, i tillegg er både flåter og redningsmidler del av introduksjons-sikkerhetsrunde. Vi mener dette er tilstrekkelig.

Norsk olje og gass: Petroleumstilsynet ga en god redegjørelse. NSOB er ikke et beslutende organ. Arbeidstakerne har trukket seg ut. Vi ønsker å få reetablert trepartssamarbeidet i NSOB.

Lederne: Det er ingen livbåtførere som er kapable for å bruke redningsstrømper. Lovverket er nok dekkende, men utøvelsen av regelverket er svært mangelfullt. Ingen trener på å løse ut oppsamlingsflåtene. De som kommer ned, eks. 20 personer skal opp i denne oppsamlingsflåten, og skal videre loses over i evakueringsflåtene for så å komme seg bort fra innretningen. Ingen sikkerhetssenter har treningsfasiliteter utenom produsenten (muligheten for strømpebruk, flåtebruk, basseng med bølger etc).

Sikkerhetsforums leder: Vi takker for opplysningene. Vi vil ta informasjonen til etterretning.

9. Kjemisk helsefare på forsyningsskip

De Samarbeidende Organisasjoner (DSO) v/Morten Kveim:

Det ble informert om at det pågår et arbeid innen IMO for å komme fram til en kode for frakt av begrenset mengede kjemikalier på offshore service fartøy. Sjøfartsdirektoratet, DSO og Norsk senter for maritim medisin ser på håndtering av benzen i første omgang.

Det fraktes mange farlige stoffer for oppdragsgiverne. Ulykke med Hydrogensylfid (H₂S) ble nevnt. Tre personer ble sendt på sykehus etter eksponering. Et rederi har begynt å installere overvåkingsutstyr for benzen. Benzen eksponering tas ikke alvorlig nok.

Samkjøring med Sikkerhetsforum bør være en mulighet. Kobling til kjemikalieprosjektet. Dette kan få konsekvenser for hva som gjøres om bord på innretninger, spesielt vedrørende analyse av returlaster.

Det ble informert om Maritimt regelverk på området: Forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse, Forskrift om frakt av kjemikalier, samt Retningslinje 131 om benzen.

Norges Rederiforbund: Vårt KHMS forum for offshore servicefartøy er også opptatt av denne problematikken. Regelverkets standardkode (IBC-koden) er for streng for frakt av små kvanta av disse stoffene (den krever spesialiserte kjemikalietankere designet for frakt av store kvanta). Mindre kvanta må kunne fraktes på offshore servicefartøy på en måte som forhindrer at personell blir eksponert. Vi støtter derfor IMO's arbeid.

SAFE: Hva er benzenkilden på fraktfartøy? Var det det H₂S i boreslam som begynte å gjære, som gjorde at de tre personene ble skadet?

DSO: Vi har lite oversikt over benzeneksponeringen på disse fartøyene. Ja, H₂S eksponeringen kom etter det vi har forstått, fra boreslammet.

10. Saksoppfølging resterende saker:

- Sikkerhetsforums nettside

Faglig sekretær presenterte tall for bruk av Sikkerhetsforums nettside. Nettsiden fungerer rimelig godt.

For perioden: 1.10.2013 – 24.11.2014

Sikkerhetsforum hovedside: 2051 unike brukere

Om Sikkerhetsforum: 457

Møterefater:	336
Forrige møterefater:	444 (sendt i nyhetsbrev 20.10)
Saksoppfølging:	139
Mandat:	180
Medlemmer:	357
Årskonferanse:	437

Hvordan finne siden?

Søk i Google: ww.ptil.no/sikkerhetsforum kommer opp som øverste treff.

Søk internt på ptil.no: Hovedsiden for Sikkerhetsforum er øverste treff.

Referatene sendes ut i nyhetsbrev til over 7.500 abonnenter.

Direkte navigering: www.ptil.no > Tema > Sikkerhetsforum

Taste nettdressen direkte: www.ptil.no/sikkerhetsforum

Vi bør lage artikler og headinger som selger litt mer. Logoen og referat malen bør oppgraderes. Aksjon faglig sekretær.

- Sikkerhetsforum, Regelverksforum og Samarbeid for Sikkerhet.

Regelverksforums leder Anne Vatten, Petroleumstilsynet var invitert her i dag.

Sikkerhetsforum vil få oppdateringer fra Regelverksforum ved behov.

Samarbeid for Sikkerhet (SfS). Det er mulighet for bedre samarbeid mellom SfS og Sikkerhetsforum. Vi har felles interesseflater vedrørende hendelser, oppfølging, læring, filmer etc. Faglig sekretær vil ta initiativ til et møte med SfS for å formalisere samarbeidet.

Norsk olje og gass: Dette høres konstruktivt ut. Styreformannen bør være med på møtet.

- Søknad El & IT forbundet. Denne saken utsettes pga streik.

Avsluttende kommentarer:

Siv Janne Aarrestad, Norsk olje og gass, meddelte at hun har sagt opp sin stilling i Schlumberger og går dermed ut av Sikkerhetsforum.

Sikkerhetsforums leder takket Siv Janne for mange års god innsats i Sikkerhetsforum og ønsket lykke til videre. Siv Janne fikk en varm applaus fra Sikkerhetsforum.

Deretter takk for møtet og vel hjem til alle.

Til stede:

Petroleumstilsynet: Anne Myhrvold, Finn Carlsen, Erna Skorge, Gudmund Rydning,

Norsk olje og gass: Knut Thorvaldsen, Nina Tveita, Øystein Håland, Siv Janne Aarrestad

Norsk Industri: Tore Hurlen, Magnus Skjelde, Thorbjørn Jensen (KIS),

Norges Rederiforbund: Kjersti Høgestøl

SAFE: Halvor Erikstein

Fagforbundet for Industri og energi (IE): Frode Alvheim, Henrik Solvorn Fjeldsbø

Fellesforbundet: Mohammad Afzal

Lederne: Wilhelm Magne Austevoll, Jan Vidar Gausel

De samarbeidende organisasjoner (DSO): Morten Kveim

Meldt avbud:

Arbeids- og Sosialdepartementet: Tone Kjeldsberg (observatør).

SAFE: Roy Erling Furre

Landsorganisasjonen i Norge (LO): Ali Reza Tirna

Vedlegg 1: [STAMI rapport](#) om metode for kartlegging innen dykkeområdet

Vedlegg 2:

Etter møtet fastsatte Ptil følgende tema for møtene:

Dato	Hovedtema
Møte 1: Torsdag 5. februar	Arbeidsmiljørisiko: Kjemisk arbeidsmiljø. Støy.
Møte 2: Torsdag 9. april	Partssamarbeid og endringsprosesser
RNNP møte + infomøte Fredag 24.04.14	RNNP data
Sikkerhetsforums årskonferanse: Tirsdag 9. juni	Risiko og endrede rammebetingelser?
Møte 3: Onsdag 10. juni	HC lekkasjer og brønnkontroll hendelser
Bedriftsbesøk: Tirsdag 22. september	Avklares senere
Møte 4: Onsdag 23. september	Barrierer og vedlikeholdsstyring
Møte 5: Onsdag 18. november	Risiko; begrep og tilnærming Konstruksjonshendelser